

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Ekspertyza zabytku/dzieła sztuki, PG_00145315						
Kierunek studiów	Ochrona dóbr kultury i muzealnictwo (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2025 r.		Rok akademicki realizacji przedmiotu		2027/2028		
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie		Grupa zajęć		Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów		
Forma studiów	stacjonarne		Sposób realizacji		na uczelni		
Rok studiów	3		Język wykładowy		polski		
Semestr studiów	5		Liczba punktów ECTS		1.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki		Forma zaliczenia		zaliczenie		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Historyczny -> Instytut Historii Sztuki						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr hab. Marcin Kaleciński				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	15.0	0.0	0.0	0.0	0.0	15
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	15		2.0		10.0	27
Cel przedmiotu	Zapoznanie studenta z rolą eksperta i ekspertyzy w dziedzinie ochrony dziedzictwa kulturowego i obiegu rynkowego dzieła sztuki. Zapoznanie studenta z metodami analitycznymi wykorzystywanymi w celu przygotowania ekspertyzy.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Effekt kierunkowy	Effekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[ODKML3_U03] Potrafi krytycznie analizować i oceniać artystyczną wartość dzieł sztuki	K_U03 Potrafi krytycznie analizować i oceniać artystyczną wartość dzieł sztuki oraz zagadnienia ich autorstwa, czasu powstania i autentyczności	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[ODKML3_K06] Ma przekonanie o wadze zachowania się w sposób profesjonalny, refleksji na tematy etyczne i jest gotów do przestrzegania zasad etyki zawodowej	K_K06 Ma przekonanie o wadze zachowania się w sposób profesjonalny, refleksji na tematy etyczne i jest gotów do przestrzegania zasad etyki zawodowej eksperta dzieł sztuki.	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[ODKML3_W06] Zna w zaawansowanym stopniu metody badawcze i narzędzia warsztatu historyka sztuki/muzeologa/zabytkoznawcy, w szczególności metody analizy i interpretacji wytworów sztuki różnych epok	K_W06 Zna w zaawansowanym stopniu metody badawcze i narzędzia warsztatu historyka sztuki pozwalające na ocenę autentyczności, datowanie i określenie autorstwa wytworów sztuki różnych epok	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[ODKML3_K05] Rozumie problematykę etyczną związaną z odpowiedzialnością za jakość przekazywanej wiedzy	K_K05 Rozumie problematykę etyczną związaną z odpowiedzialnością za jakość przekazywanej w ekspertyzach wiedzy	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[ODKML3_U08] Posiada umiejętność merytorycznego argumentowania z wykorzystaniem poglądów innych autorów oraz formułowania wniosków	K_U08 Posiada umiejętność merytorycznego argumentowania z wykorzystaniem poglądów innych autorów oraz formułowania wniosków dotyczących autorstwa, czasu powstania i autentyczności dzieł sztuki	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[ODKML3_W08] Zna i rozumie podstawowe ekonomiczne, prawne, etyczne i inne uwarunkowania różnych rodzajów działalności zawodowej, w tym podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego	K_W08 Zna i rozumie podstawowe ekonomiczne, prawne, etyczne i inne uwarunkowania różnych rodzajów działalności zawodowej, w tym podstawowe pojęcia i zasady z zakresu działalności eksperckiej	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[ODKML3_W02] Zna w zaawansowanym stopniu terminologię, teorię i metodologię nauk o sztuce		
	[ODKML3_W07] Ma zaawansowaną, uporządkowaną wiedzę szczegółową z zakresu ochrony i utrzymania dziedzictwa kulturowego		
	[ODKML3_U01] Potrafi prawidłowo dobierać źródła i poprawnie stosować metody badawcze właściwe dla warsztatu badawczego historyka sztuki w celu rozwiązania sformułowanego przez siebie lub innych problemu		
	[ODKML3_U02] Umie interpretować dzieła sztuki za pomocą typowych metod interpretacji, uwzględniając formalne ukształtowanie wypowiedzi i ich miejsce w procesie historyczno-kulturowym		
	[ODKML3_U05] Potrafi pozyskiwać informacje (korzystając z bibliografii, pomocy archiwalnych, baz danych, różnych zasobów dostępnych w internecie itp.) oraz dokonywać ich krytycznej analizy, klasyfikacji, kategoryzacji i syntezy w celu rozwiązania sformułowanego przez siebie lub innych problemu		

	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[ODKML3_U07] Potrafi przygotować typowe prace pisemne w języku polskim i obcym o różnej formie, celu, objętości i stylu, z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych oraz źródeł, prawidłowo stosując fachową terminologię z zakresu nauk o sztuce		
	[ODKML3_U12] Potrafi planować pracę zespołu oraz współdziałać z innymi osobami w ramach prac zespołowych (także o charakterze interdyscyplinarnym)		
	[ODKML3_K01] Krytycznie ocenia posiadaną wiedzę, wykazuje gotowość do jej stałego poszerzania oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu		
Treści przedmiotu	Cele ekspertyzy (kwestie wartościowania, atrybucji, miejsca powstania, datowania, oryginalności, nawarstwień historycznych, wyceny). Historia znawstwa ekspert dawniej i dziś i jego warsztat badawczy. Analiza stylistyczna w badaniach nad sztuką wczoraj i dziś. Możliwości i ograniczenia. Zagadnienia współpracy historyka sztuki-eksperta z przedstawicielami innych dyscyplin naukowych (kwestie identyfikacji materii dzieła, jego wieku, docierania do warstw niewidocznych gołym okiem). Drogi i rozdroża bycia ekspertem artystycznym. Odpowiedzialność eksperta. Jak powinna być przygotowana ekspertyza a jak nie powinna.		
Wymagania wstępne i dodatkowe	brak		
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	obecność	75.0%	10.0%
	aktywność	51.0%	20.0%
	kolokwium	51.0%	70.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	Dariusz Markowski, Od opinii do ekspertyzy, [w:] Problematyka autentyczności dzieł sztuki na polskim rynku. Teoria praktyka prawo. Materiały seminariów zorganizowanych w 2010 roku przez Ośrodek Ochrony Zbiorów Publicznych (obecnie Narodowy Instytut Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów) przy udziale Stowarzyszenia Antykwariuszy Polskich oraz Domu Aukcyjnego Rempex, Warszawa 2012, s. 293-304. Joanna Szpor, Jak orzekać rzetelnie, czyli jak nie zrobić z oryginału falsyfikatu, [w:] Problematyka autentyczności dzieł sztuki na polskim rynku. Teoria praktyka prawo. Materiały seminariów zorganizowanych w 2010 roku przez Ośrodek Ochrony Zbiorów Publicznych (obecnie Narodowy Instytut Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów) przy udziale Stowarzyszenia Antykwariuszy Polskich oraz Domu Aukcyjnego Rempex, Warszawa 2012, s. 305-308. Wojciech Niewiarowski, Współpraca pomiędzy antykwariuszem a ekspertem w aspekcie przyjętych przez SAP Podstawowych zasad działania i dobrego postępowania antykwariuszy i marszandów zrzeszonych w SAP, [w:] Problematyka autentyczności dzieł sztuki na polskim rynku. Teoria praktyka prawo. Materiały seminariów zorganizowanych w 2010 roku przez Ośrodek Ochrony Zbiorów Publicznych (obecnie Narodowy Instytut Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów) przy udziale Stowarzyszenia Antykwariuszy Polskich oraz Domu Aukcyjnego Rempex, Warszawa 2012, s. 309-312. Stanisław Waltoś, Muzealnik jako ekspert na rynku dzieł sztuki, [w:] Problematyka autentyczności dzieł sztuki na polskim rynku. Teoria praktyka prawo. Materiały seminariów zorganizowanych w 2010 roku przez Ośrodek Ochrony Zbiorów Publicznych (obecnie Narodowy Instytut Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów) przy udziale Stowarzyszenia Antykwariuszy Polskich oraz Domu Aukcyjnego Rempex, Warszawa 2012, s. 313-326. A. Jagielskiej i D. Markowskiego, Ekspertyza dzieła sztuki i pozycja eksperta w świetle polskiego prawa, Kolekcjoner stały dodatek do Art and Business, nr 8 (115), październik 2007, Art and Business, 10/2007, s. 1215 M. Wardzyński, Rzec o rzeczoznawcach, Art and Business, 4/1999 D. Markowski, Ocena autentyczności dzieła na przykładzie wybranych obrazów polskiego malarstwa XIX i XX wieku. Tradycyjne i nowoczesne metody badania dzieł sztuki (Materiały z sesji naukowej poświęconej pamięci profesora Zbigniewa Brochnowicza), Toruń 2003 W. Pływaczewski, Kontrowersje wokół ekspertyzy w sprawach dotyczących wiarygodności dzieła sztuki, Prokuratura i Prawo 2010, nr 3, s. 3135. Th.E. Stebbins Jr., Ekspert z dziedziny sztuki, prawo, a rzeczywistość praktyka, w: Ekspert kontra dzieło sztuki, pod red. R.D. Spencera, przekł. M. Iwińska, Ośrodek Ochrony Zbiorów Publicznych, Warszawa 2009 G. Bastek, Znaństwo-dzieje i metoda, "Ikonotheke", 10, 1996, s. 35 nn. M. J. Friedländer, O granicach nauki o sztuce, [w:] Pojęcia, problemy, metody współczesnej nauki o sztuce. Dwadzieścia sześć artykułów uczonych europejskich i amerykańskich. Wybrał, przekłady przejrzał, wstępem opatrzył J. Białostocki, Warszawa 1976, s. 164-169. C. Perier-Dieteren, Application des méthodes physiques d'examen à l'étude des peintures, Annales d'Histoire de l'art. et d'Archéologie. Université Libre de Bruxelles, 1987, IX; P. Philippot, Pénétrer l'art, restaurer l'oeuvre. Une Vision humaniste.
-----------------------	-------------------------	--

		Hommage en forme de florilege. Ed. C. Périer-D'leteren, Courtrai 1990; Revue de l'Art. N. 39/1978
	Uzupełniająca lista lektur	D. Ebitz, Connoisseurship as Practice, Artibus et Historiae, Vol. 9, No. 18 (1988), pp. 207-212; M. Friedländer, De l'art et du connaisseur, Paris 1969 (jest wydanie w języku angielskim); G. Schwartz, Connoisseurship: The Penalty of Ahistoricism, Artibus et Historiae, Vol. 9, No. 18 (1988), pp. 201-206; Augustin, M. D. & Leder, H. (2006). Art expertise: a study of concepts and conceptual spaces. Psychology Science, 48, 2, 135-156. Gruber, H. (1994). Expertise: Modelle und empirische Untersuchungen. Opladen: Westdeutscher Verlag. Raymonde Moulin, Alain Quemin, La certification de la valeur de l'art. Experts et expertises, Annales Année 1993, 48-6, pp. 1421-1445 Pauline Adenot, « « Les formes de l'expertise artistique en Europe (XIVe - XVIIIe siècle) », <i>Revue de Synthèse</i>, tome 132, n° 1, 2011 RENOLD, Marc-André Jean (Ed.), GABUS, Pierre (Ed.), DE WERRA, Jacques (Ed.). L'expertise et l'authentification des œuvres d'art. Genève : Schulthess, 2007. Nathalie Heinich, Les frontières de l'art à l'épreuve de l'expertise. Politique de la décision dans une commission municipale, Politix, n°38, 1997, p. 111-135. Alain Quemin, L'art plus fort que la science? L'affrontement entre expertise stylistique et expertise scientifique dans une querelle sur l'authenticité d'une œuvre d'art: l'affaire Sésostris III, Sociedade e Estado, Brasília, v. 20, n. 2, maio/ago 2005, p. 403-424. Daniel Schrembs, Die Haftung des Kunstexperten (Saarbrücker Studien zum Privat- und Wirtschaftsrecht, Band 92), Frankfurt am Main 2017. Simon Kasper, Christoph Purschke Kennen, Können, Wissen Zur Konstruktion von Expertise, [w:] Laien, Wissen, Sprache. Konzepte, Anwendungsfelder und Perspektiven der Folk Linguistics im deutschsprachigen Raum, Hrsg. V. Toke Hoffmeister, Markus Hundt, Saskia Naths, Berlin 2021, s. 125-156.
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Historia znawstwa ekspert dawniej i dziś i jego warsztat badawczy. Analiza stylistyczna w badaniach nad sztuką wczoraj i dziś. Możliwości i ograniczenia. Zagadnienia współpracy historyka sztuki-eksperta z przedstawicielami innych dyscyplin naukowych (kwestie identyfikacji materii dzieła, jego wieku, docierania do warstw niewidocznych gołym okiem).	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.